Parašė Viktoras Armalis
Ketvirtadienis, 10 Lapkritis 2011 21:58

Kaip įprasta tokiais atvejais, ginčijamasi ir argumentuojama buvo prie laužo po sočios žuvienės ir išlenkus keletą taurelių karčiosios… Regis, iki rytdienos žūklės aistros turėjo aprimti, tačiau kaip tik rytą abu pagrindiniai ginčininkai nutarė praktiškai įrodyti savo teiginius. Vienas demonstratyviai į valtį pasiėmė tik voblerius, o kitas - tik sukriukes… Permatoma lyg šilko suknia migla iš tyko sūkuriavo virš ežero, kurio paviršių jau ėmė ribinti bundančių žuvų ratilai. Trys valtys nusiyrė į skirtingas puses. Palaukiau, kol anos dvi pasislėpė už meldynų ir užmečiau savo tradicinę "sistemą", kurią labai dažnai naudoju liepos mėnesį. Tai geltonas arba baltas 3-7 cm (labai retai 10 cm) tvisteris su 5-7 g galvakabliu, kuris tvirtinamas prie V raide išlenktos sistemėlės su sukriukės lapeliu. Vandenyje šis įnagėlis plaukia taip, kad virš tvisterio visą laiką sukasi miniatiūrinis lapelis. Po pusvalandžio tuščių metimų nutariau pradėti eksperimentuoti, nes lydekų kibos laikos jau buvo atėjęs, bet Ūkojo ežero margašonių racione, matyt, vyrauja ypatingesni spalvų deriniai. Geltoną tvisterį pakeičiau taškuotu žaliu su geltona uodega. Ir štai sėkmė - grybštelėjo poros šimtų gramų lydekaitė. Pasižymėjau šį faktą dienoraštyje, o lydekutę paleidau. Taigi teisingas masalas atrastas. Dabar galėjau ieškoti ties stačiais povandeniniais šlaitais, kur baigiasi atabradai. Inkarėliu matuodamas gylį, radau tokį nuolydį ir sustojau. Keli metimai išilgai šlaito buvo tušti, bet netrukus masalą kažkas pristabdė, o po pakirtimo su didele jėga trūktelėjo. Spiningas gerokai išlinko, kai solidi žuvis metėsi į šoną. Dingtelėjo mintis, kad pasiėmiau į žūklę pernelyg lengvą kotą, todėl skubiai atleidau stabdį ir pakėliau inkarą. Žuvis atkakliai veržėsi į gelmę, o kartais suko didelius ratus po valtimi. Atrodė, kad ji jau pailso, todėl pabandžiau pakelti ją į paviršių. Pagalvojau, kad ji bus ne mažesnė kaip septynių kilogramų. Sulig ta mintimi galiūnė netikėtai atitrūko. Ne veltui galioja nerašyta žvejų patarlė: nesverk žuvies, neištrauktos į krantą.

Teko vėl grįžti prie povandeninio šlaito ir tęsti žūklę, nors ūpas ir krito. Pasislinkau išilgai kranto jau kokius penkis šimtus metrų, o grybšnio nė vieno. Dar metimas. Ir vėl viskas įvyko netikėtai. Vėl ilgai galynėjomės, kol žuvis pailso. Tik šį kartą man pavyko pakelti ją į paviršių, nes kablys buvo patikimai įsmigęs į viršutinę lūpą. Suprantama, jog ši lydeka buvo žymiai mažesnė. Svarstyklių skalė parodė tris su puse kilogramo. Perplaukiau sąsiaurį jungiantį dvi ežero dalis. Ėmiau mėtyti patį mažiausią "Swing Minnow" modeliuką palei Ielijų atvašyną, kur turėjo būti ešerių - kartkartėmis gyvu sidabru pažirdavo iššokusros iš vandens žuvytės. Minėtasis masalas yra "Martin" tipo sukriukės ir riperio kombinaciia. Man sėkmingiausias žalsvos žuvytės su sidabriniu lapeliu derinys. Po keleto metimų pajutau gana stiprų smūgį. Tai buvo visai nepanašu į ešerį. Žuvis žaibiškai išvyniojo keliolika metrų valo ir aprimo. Tačiau neilgam: kai pabandžiau traukti, ji vėl staiga metėsi į gelmę. Nežinojau, koks čia dugnas, neturėjau ir menkiausio supratimo apre galimas čionykščių lydekų slėptuves, tad ėmiau ją kelti į paviršių su jėga. Netrukus tarp smulkių bangelių suputojo galingas verpetas. Lydeka apteškė mane ir vėl nunėrė į gelmę. Šį kartą jau nesielgiau taip neapdairiai, nes lydeka buvo akivaizdžiai stambesnė už antrąją. Vėl pasisekė, kad kablys įsmigo patikimai, o nuo lydekos dantų valą saugojo plieninis pavadėlis. Egzistuoja daug nuomonių apie pavadėlio reikšmę ir jo naudojimo trūkumus, kuriuos čia ir reiktų paminėti. Visiškai teisinga, kad pavadėlis gerokai vargina meškeriojant smulkiais masalais. Sakysim, nulinio numerio "mepsu" meškerioti su pavadėliu iš plieno yra varginantis užsiėmimas, nes masalas lengvesnis už pavadėlį ir nuolat reikia rūpintis, ar "užsives" blizgutė. Pavadėlis daro įtaką voblerio "darbui". Tačiau visada galima rasti optimalią kombinaciją. Tam reikia turėti įvairių pavadėlių. Blizgei, tvisteriui visada galima panaudoti klasikinį plieninį arba volframinį pavadėlį, tik reikia pasirinkti optimalią spalvą - sidabrinę, žalią, juodą. Skaidriame vandenyje labiausiai nepastebimas yra žalias pavadėlis. Pavasariniuose vandenyse puikiausiai tinka sidabrinis. Tamsiame - juodas. Nūnai kai kurie meškeriotojai pavadėlius jau dažo ir mėlynai, ir fluorescuojančiomis spalvomis, bet svarbiausia pavadėlio savybė yra jo tvirtumas. Nuo to priklauso jo svoris. Kuo pavadėlis lengvesnis, tuo

geriau vandenyje elgiasi masalas. Patiems lengviausiems masalams galima panaudoti savo darbo pavadėlius iš "Dyneema" klasės pintų valų. Pasigaminti juos iš suktuko, spynelės, šiek tiek siūlo ir klijų visai nesunku. Galima nusipirkti į virvutes panašių pavadėlių iš kevlaro, kriptono; į kai kurių rūšių pavadėlius įpinta plieno gijų. Tik reikia žinoti, kad toks pavadėlis neilgaamžis. Ištraukus keletą lydekų, reikia jį gerai apžiūrėti, nes lydekų dantys vis vien ilgainiui perpjauna, išdrasko polimerines gijas. Su tokiais pavadėliais net ir lengviausia sukriukė ar miniatiūrinis vobleris puikiai elgsis vandenyje. Taipogi svarbus yra ir pavadėlio ilgis: mažiausias tikslingas -10 centimetrų. Populiariausi yra 12-25 cm pavadėliai, o velkiaujant didelėje gelmėje pageidautini 30-50 cm pavadėliai. Didelės lydekos atakos metu išsižioja plačiai, ne visada pirmu šuoliu sugriebia masalą, todėl jos gali per klaidą grybštelti valą. Ir atrodys, kad jis perpjautas skustuvu.

Pagaliau ir antroji tos dienos lydeka atsidūrė graibšte. Tai buvo keturkilograminė žuvis. Pasileidau dreifuoti, ir bangelės pamažu ginė mano valti atgal, mūsų stovyklavietės link. Trumpam stabtelėdavau prie sėklių. (Juos aptikti visai nesunku net ir be echoloto. Reikia tik neištraukti inkarėlio: palikus jį kyboti po valtimi kokių 3-4 metrų gylyje, jis pats užsikabins už sėkliaus.) Kol grižau, pavyko pagauti dar keturias lydekas, bet jos buvo nestambios, tad nukeliavo atgal į vandenį. Netrukus pasirodė ir pirmoji mano kompanionų valtis. Voblerių šalininkas į krantą išlipo švytėdamas. Jo pintoje kraitelėje gulėjo trys lydekos, iš kurių didžiausia buvo kilogramo ir septynių šimtų gramų. Tačiau ir sukriukių garbintojas tądien neatsiliko: irgi trys lydekos, dvi - daugiau kaip kilogramo. Praėjo jau pora metų, bet jųdviejų ginčas dar neišspręstas, nes jį lydi permaininga sėkmė. Teisingiausia šią problemą formuluoti kiek kitaip. Nėra ir negali būti, kad koks nors masalas turėtų absoliutų prioritetą prieš kitus. Tiesiog egzistuoja tiesioginė masalo panaudojimo priklausomybė nuo žūklės būdo. O pastarąjį lemia atmosferiniai, sezoniniai faktoriai, bet svarbiausia - vandens telkinio tipas. Jau minėtame Lavyso ežere pagrindinis masalas - vobleris. Pirmiausiai todėl, kad čia reikia ieškoti dideliame plote po lėkštą dugną intensyviai migruojančių paskui žuvelių būrius lydekų. Dusioje voblerių panaudojimas labai efektyvus todėl, kad velkiaujama dideliame gylyje palei povandeninius šlaitus. Apskritai, jei reikia velkiauti, - vobleris nepakeičiamas. Bet sekliame ežere velkiavimas labai neefektyvus, nes valtis baido žuvi, ir ji dar nespėja atsikratyti įtarumo, kai virš jos slėptuvės pasirodo viliojantis kąsnelis. Tokiose vietose tinka nekliūvanti už žolynų "long" stiliaus sukriukė arba lengvutis tvisteris (geriausia dar ir su plaukiančiu galvakabliu).

